

PAMFIL BILȚIU¹, ROMÂNIA

Directori ai C.J.C.P.C.T. Maramureș

Dumitru Iuga (1942 – 2017)

**Poet, publicist, lucrător cultural, conducător de instituții culturale,
inițiator și conducător de publicații de specialitate, editor**

Dumitru Iuga s-a născut la 7 August 1942, la Săliștea de Sus. Urmează ciclul primar la Școala Generală din satul natal. Între anii 1956 – 1960 urmează Școala Pedagogică din Sighetu Marmăției, după care urmează Facultatea de Filologie a Institutului de trei ani din Cluj, (1962 – 1965). Urmează apoi Facultatea de filologie, Secția Română – Franceză, a

¹ Folclorist, Baia Mare.

Universității din București, între anii 1971–1975.

Dumitru Iuga a fost învățător la Săliștea de Sus, (1961), apoi profesor de limba română, la aceeași școală (1963 – 1964). În 1966 activează ca funcționar la întreprinderea *Iza*, la Vișeu de Sus. Între anii 1966 – 1970 funcționează tot ca profesor la Săliștea de Sus. Între 1977 – 1978, activează ca metodist principal la *Centrul Creației Populare Maramureș* și director la *Clubul Tineretului* din Baia Mare, Între anii 1978 – 1979, funcționează ca bibliotecar la *Biblioteca Județeană* Baia Mare. Între 1979 – 1985, devine instructor la *Centrul Creației Populare*, iar între 1992 – 2001 director la *Centrul Creației Populare Maramureș*. Între 2001 și 2005 a funcționat ca referent la aceeași instituție.

Ca poet a publicat volumele „Cerb alb”, București, Editura „Albatros”, 1976 și „Mileniu provizoriu”, poeme, Baia Mare, Editura Cybela, 1996. Primul volum apare cu pseudonimul Ion Bogdan.

În calitate de manager al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Maramureș a promovat intens festivalurile moștenite de la fosta conducere, dar a înființat și unele noi, pe lângă cele existente.

Cea mai importantă inițiativă a lui Dumitru Iuga, din timpul activității sale la această instituție, este scoaterea revistei „*Memoria Ethnologica*”, sub egida Consiliului Județean Maramureș, având ca subtitlu „Revistă de patrimoniu ethnologic și memorie culturală”, pe care a editat-o și condus-o între anii 2001 – 2005. Încă de la primul număr, s-a remarcat ca o revistă impunătoare, mai ales, prin bogăția de colecții de folclor publicate constant, apreciată ca o revistă de cultură dintre cele mai interesante și prin sistemul de redactare.

Inițiatorul i-a dat o formă aparte. Pe pagina recto, spațiul principal este așezat cu texte scrise, în partea stângă, iar în partea dreaptă a paginii, pe o coloană sunt publicate texte de folclor. Pe versoul paginii, textele scrise sunt publicate pe partea dreaptă, iar coloana cu textele folclorice sunt pe partea stângă.

Acest sistem de tehnoredactare își avea și dezavantajele lui. Împiedica publicarea textelor de proză populară și de teatru popular. Cercetătorii și toți cei interesați de materialul cuprins în publicație au fost nemulțumiți de sistem, deoarece interesați de o specie sau alta, era anevoios să caute în prea multe locuri. După o vreme, s-a renunțat la acest sistem de punere în pagină a colecțiilor, a studiilor și articolelor de folclor, publicându-se toate materialele separat, la început, iar partea de colecții de folclor s-a publicat după studii și articole.

La primul număr al publicației „*Memoria ethnologica*”, apare colegiul director alcătuit din Livia Sima, vicepreședinte al Consiliului Județean, Ioan Marchiș, director al Direcției Județene de Cultură și Patrimoniul cultural național, Nicolae Scheianu, director al Centrului Creației Populare Maramureș. Din colectivul redacțional consultativ făceau parte Vasile Avram, Pamfil Bîlțiu, Ion Chiș Șter, Constantin Corniță, Mihai Dăncuș, Petru Dunca, Parasca Făt, Anamaria Iuga, Georgeta Maria Iuga, Vasile Latiș, Mihai Olos, Gheorghe Pop, Delia Suiogan.

În „Întâmpinare” semnată redacția. Se vorbește de importanța revistei în conservarea și valorificarea tradițiilor. Se vorbește despre poze, ca documente ale timpului.

Dumitru Iuga și-a respectat promisiunea, acordând un spațiu mai întins folclorului, cu bogata lui gamă de genuri și specii. A publicat și materiale din alte zone, precum Țara Oașului.

Un alt merit al conducătorului de atunci a fost publicarea unui număr impresionant de fotografii etnografice de interes. Nu putem omite și publicarea de material mai puțin important, precum folclor nou publicat de culegători mai mult sau mai puțin avizați.

Nu putem omite meritul lui Dumitru Iuga de a atrage colaboratori de seamă, precum Vasile Netea, Mihai Pop, Dumitru Pop, Romulus Zaharia, Vasile Avram, Ion Chiș Șter, Pamfil Bîlțiu, Delia Suiogan, Mihai Marina, Nicoară Timiș.

Dumitru Iuga are meritul, pe linie editorială, în colaborare cu Mihai Olos și Nicoară Timiș, de a edita „*Calendarul Maramureșului*”, în 1980, sub egida „Asociației Folcloriștilor și Etnografilor” și „Asociației Tinerilor Artiști Măiastra”, publicație care s-a bucurat de succes. Și la editarea acestui calendar a aplicat același sistem de editare ca și la revistă. Obiceiurile sunt sistematizate pe anotimpuri, dar a publicat și obiceiuri de familie. Din păcate toate materialele de folclor literar sunt publicate fără datele de identitate ale pieselor publicate, ele devenind, astfel, simple piese poetice. Descânțele sunt publicate fără practica descântatului, devenind, astfel, și ele simple texte poetice. Cercetătorii și personalități interesate s-au plâns că nu au putut folosi materialul publicat în calendar.

Dumitru Iuga în acest calendar a publicat peste o sută de texte din Săliștea de Sus și din Botiza, dar din păcate toate fără datele de identitate ale textelor, procedând astfel neștiințific. Prin textele publicate a valorificat: obiceiuri, colinde, mulțămitori la colinde, cântece de leagăn, orații de nuntă, balade, hori, strigături, cântări de petrecanie, descânțele, ghicitori, precepte, deci înființează specii inexistente, la care se adaugă numărători și jocuri de pronunție.

Începând cu anul 2005, când nu mai este conducătorul revistei *Memoria Ethnologica*, la editura particulară *Cybela* scoate seria nouă a *Calendarului Maramureșului*, pe durata a cinci ani, 2005 – 2010. Calendarele sunt scoase sub egida *Fundației culturale pentru democrație, identitate, unitate, generozitate, acțiune*. Și la calendare folosește sistemul conceput pentru revistă. Din păcate, în publicarea pieselor folclorice procedează tot neștiințific, omițând datele lor de identitate. La unele piese sunt date doar numele culegătorilor, fără a face o selecție a culegătorilor, publicând cercuri de elevi, țărani simpli, învățători, educatoare, muncitori etc. Față de revistă, dă mai puțină importanță fotografiilor.

Fiind concepută ca revistă de memorie culturală publică în afară de folclor, literatură, istorie, biologie, învățământ, aspecte ale vieții sociale, agricultură, meteorologie. A publicat în calendare și extrase din scrierile unor personalități consacrate, precum Nicolae Iorga, Alexandru Filipașcu, Aloisiu Vlad, Mircea Eliade, Gheorghe Chivu, Mihai Eminescu etc. Procedând astfel, *Calendarul Maramureșului* a luat o formă hibridă.

Dintre materialele publicate în calendar de Dumitru Iuga amintim: „*Culegeri și cercetări de folclor în Țara Maramureșului, sec. XVII- prima jumătate a sec. XX*”, „*Dicționar : Meșteri populari de ieri și de azi*”, „*Marele meșter Tănase Cocean*”, „*Jocurile cu măști: Vișlaimul și măștile mascoide*”, toate în An V, nr. 10-11, noiembrie 2009 -

octombrie 2010. Mai amintim „*Tradiții de medicină populară în Maramureș*”, An II, nr. 3-4, 2006; „*Localitățile din Țara Maramureșului în secolul al XIV-lea*”, An IV, nr. 7-9, 2008; „*Maramureș - Țară veche, cu oameni fără pereche*”, An IV, nr. 7-9, 2008.

Dintre colaboratorii mai importanți amintim pe Constantin Eretescu, Vasile Avram, Ioana Ruxandra Fruntelată, Mihai Pop, Pamfil Bîlțiu, Ilie Gherheș, Marian Nicolae Tomi, Petre Lenghel-Izanu, Ioan Ardeleanu-Pruncu, Ion Petrovai, Ion Nădișan.

Ca editor, Dumitru Iuga a înființat editura particulară *Cybela*, la care a publicat „*Maramureș, țară veche*”, o antologie de folclor de pe cursul superior al Tisei, 1672 – 1908, Baia Mare, 2008. La Editura Cybela a mai publicat „*Legenda urieșilor*”, legende, povestiri, întâmplări, pățanii, Baia Mare, 2007, „*Culegeri și cercetări de folclor din Țara Maramureșului, sec. XVII- prima jumătate a sec. XX*”. Dintre lucrările sumare publicate amintim: „*Monumente și meșteri populari*”, Săliștea de Sus, 2008; „*Valea Cosăului. Instalații tehnice țărănești*”, Baia Mare, 2003; „*Moștenire vie. Meșteri și meșteșugari băimăreni*”, Baia Mare, 2003; „*Meșteri*”, Băiuț, 2006; „*Șurdești. Oameni și locuri*”, 2008; „*Meșteri – Maramureș - România – Transcarpatia Ucraina*”, 2008; „*DECIDE. Strategii de dezvoltare durabilă România-Ucraina*”, 2008.

În domeniul publicisticii de specialitate a scris destul de multe articole aplicate și de nivel științific. În afara articolelor amintite în „*Calendare...*” a publicat articole, dintre care unele se referă la obiceiuri: „*Ruptu' sterpelor la Ieud*”, în: *Memoria Ethnologica*, nr. 2-3, februarie – iunie, 2002; „*Crăciunul la Săliște*”, în: *Memoria Ethnologica*, an III, nr. 8-9, iulie – decembrie 2003; „*Obiceiuri și credințe la sărbătorile de toamnă*”, în: *Memoria Ethnologica*, an III, nr. 8-9, iulie-decembrie 2003; „*Obiceiuri de vară*”, în: *Memoria Ethnologica*, an III, nr. 8-9, iulie-decembrie 2003; „*Credințe și obiceiuri*”, în: *Memoria Ethnologica*, an III, nr. 6-7, 2003; „*Mărțișorul de la Biserica Albă*”, în „*Graiul Maramureșului*, IV, nr. 729, 19 martie 1992; „*Un ceremonial al fertilității*”, în: *Clipa*, an I, nr. 23, 4 mai 1993; „*Obiceiuri agrare de primăvară*”, în: *Opinia*, an III, nr. 402, 10 aprilie 1999 și nr. 406, 17 aprilie 1999; „*Obiceiuri de primăvară: Tânjaua de pe Mara și Cu Căruțu' la Cufoaia*”, în: *Graiul Maramureșului*, an XI, nr. 2750, 26 aprilie 1999 și în: „*Limes*”, an I, nr. 4, 1998 și în: „*Pro Unione*”, an II, nr. 4, 1999; „*Mărțișor maramureșean*”, în: *Clipa*, nr. 43, 4 martie 1994; „*Diacul Dumitru Lupu Grad din Săliștea de Sus*”, în: *Memoria Ethnologica*, an I, nr.1, decembrie 2001; „*Centrul Creației Populare Maramureș*”, în: *Opinia*, an III, nr. 390, 27 martie 1999.

Unele articole sunt axate pe festivaluri și evenimente culturale: „*Inscripție la Târgul de toamnă de la Asuaj*”, în: *Pentru Socialism*, an XXI, nr. 5485, 16 septembrie 1971; „*Zilele folclorului din Țara Lăpușului*”, în *Graiul Maramureșului*, an IV, nr. 942-943, 14 septembrie 1992; „*Sărbătoare în Țara Codrului*”, în: *Clipa*, an I, nr. 121, 21 septembrie 1993; „*Ursitoarele din Vadu Izei. Premiul pentru valorificarea tradițiilor teatrale*”, în: *Graiul Maramureșului*, an V, nr. 1164, 16 iulie 1993;

Anumite concepții și considerații asupra culturii populare cuprind și interviurile acordate: „*Putem vorbi de o schimbare a destinului instituției noastre. Dialoguri culturale cu directorul Centrului Județean de Conservare și Valorificare a Culturii Tradiționale*”, în:

Graiul Maramureșului, an IV, nr. 709-710, 28 februarie 1992 (V.R. Ghenceanu); „*Festivalul Tânjaua de pe Mara, Vasile Hotea e primul gospodar din Hoteni care a intrat cu plugul în brazdă. Cu Dumitru Iuga, directorul Centrului Creației Populare maramureșene*”, în: Graiul Maramureșului, an I, nr. 45, 12 mai 1997 (Ion Burnar); „*Una din șansele umanității este promovarea unei culturi a păcii. Interviu cu Dumitru Iuga, directorul Centrului Creației Populare Maramureș*”, în: Glasul Maramureșului, an II, nr. 436, 24 august 1998 (Marian Ilea); „*Pentru o societate în continuă schimbare. Centrul Creației Populare*”, în: Opinia, an III, nr. 539, 25-26 septembrie 1999 (Nicu Gramaschi).

Dumitru Iuga a înființat fototeca instituției, dar a pus prea mare accent pe filmările de spectacole, care nu sunt filme documentare, ci simple filmări, unele de lungă durată. Din câte știm mai cuprinde și unele filme pe peliculă realizate de Nicoară Timiș.

Dumitru Iuga are meritul de a fi dat importanța cuvenită filmului documentar. Îmi amintesc de filmele „*Tânjaua de pe Mara*”, un documentar „*Profesor Mihai Pop*”, de „*Șezătoarea la Costeni*”, îmi mai aduc aminte de proiectarea a două filme de scurt metraj, filmate cu Narcisa Știucă, pe atunci la Centrul Național al Creației Populare: „*Cu Căruțul la Cufoaia*” și „*Focurile rituale de Paști de la Groși*”.

Trebuie să subliniem că între 1993-2001, perioadă în care a condus instituția, s-au realizat următoarele filme video: „*Tânjaua de la Hărnicеști*”, „*Horea în grumaz*”, „*Șezătoare la Costeni*”, „*Ansamblul folcloric Lăpușul, Târgu Lăpuș*”, „*Maramureș today*”, prezentat la Istanbul, „*Icoane pe sticlă*”, prezentat în Franța, „*Meșteri populari din Maramureș*”, „*Nunta în Maramureș*”, „*Instalații tehnice țărănești*”, „*Obiceiuri agrare de primăvară*”, „*Crăciun în Maramureș*”, „*Céramique de Baia Mare, la familiile Bleda*”, „*Icônos sur verre*”, „*Profeții de Sfânta Maria Mare*”, „*Fărtăția*”, „*Vișlaimul din Ieud*”, „*Ruptu' sterpelor*”, „*Obiceiuri agrare de primăvară*” (Cufoaia, Hărnicеști, Hoteni, Șurdești). În document mai sunt amintite filmele: „*Șezătoare la Suciu de Sus*” și „*Sânzienele*”, realizate în colaborare, dar nu se indică colaboratorii.

În calitate de îngrijitor de volume, a îngrijit cea mai importantă lucrare de folclor: „*Antologie de folclor din județul Maramureș*”, volumul I: Poezia, Baia Mare, 1980, apoi „*Calendarul Maramureșului. Obiceiuri și texte de folclor literar*”, Baia Mare, 1980 și serie nouă a calendarului, între anii 2005 – 2010. Mai amintim „*Corul din Tămaia la a 50-a aniversare*” Baia Mare, 1971 (în colaborare cu I. Grumaz); „*Leacuri pentru vite*”, de Alexa Gavril Bâle, Baia Mare, Editura Cybela, 1993.

Nu ne-am propus să facem referiri la activitatea literară, amintim totuși că Dumitru Iuga a redactat revista „*Semnal*” a școlii din Săliștea de Sus, a fondat revista literară „*Măiastra*” și a contribuit la publicarea revistei „*Curcubeul timocan*” și a ziarelor *Datina* și *Renașterea românilor din Maramureșul de dincolo de Tisa*. A îngrijit volumul „*Leagăn de cuvânt*”, antologie a poezilor din dreapta Tisei, în colaborare cu Gheorghe Mihai Bârlea, Baia Mare, Editura Cybela, 1996.

Desigur, Dumitru Iuga s-a remarcat și prin merite, atât pe frontul culturii, cât și pe frontul literaturii și creației populare maramureșene.

Profesor Dr. Ștefan Mariș (1963 – 2021)

Profesor, conducător de instituții culturale, conducător de publicații de specialitate, editor, cercetător, publicist, om politic, om de cultură

ȘTEFAN MARIȘ s-a născut la 17 iunie 1963, în comuna Bogdan Vodă, fiind al doilea copil al familiei Ștefan și Maria Mariș, descendenți a două cunoscute familii nobiliare maramureșene.

Această familie, pierzând aproape toată averea moștenită de la bunicul matern, este nevoită să părăsească satul natal, împreună cu cei doi copii, Ion de trei ani și Ștefan doar de un an, stabilindu-se în 1964, la Sighet, unde familia cumpărase o bucată de teren, unde tatăl Ștefan construiește de unul singur, doar cu sprijinul unor prieteni, o casă între anii 1963-1964.

Ștefan urmează studiile primare (I-VIII) la Școala generală Nr. 2, Sighet, unde este mereu printre primii la învățătură și este atras de fizică datorită profesorului Petrică Gabor. Între anii 1978-1982, urmează studii la Liceul „Dragoș Vodă” din Sighet, cu excelente rezultate la învățătură. Între anii 1983-1987 urmează cursurile Facultății de Fizică, la Universitatea Babeș - Bolyai, din Cluj Napoca. După licență este repartizat la Școala nr. 2,

Sighet, unde a fost elev și unde va profesa în perioada 1987 – 1994.

După schimbarea de regim va intra cu mult entuziasm în viața politică. Va înființa și va conduce Filiala Sigheteană a Partidului Alianței Civice, iar între anii 1994-1996 va fi vicepreședinte al Consiliului Județean Maramureș, când se mută la Baia Mare. Între iulie 1996 – mai 2001 este director al Companiei Interamerican S.A. București. Din iunie 2002 până la decesul survenit la 1 Aprilie 2021 este directorul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale „Liviu Borlan” Maramureș, unde a desfășurat o importantă activitate axată pe cercetarea, întocmirea planurilor anuale de acțiune, în vederea salvagardării patrimoniului cultural imaterial, dar și de cercetare a patrimoniului cultural imaterial. În perioada 2008 – 2013 a fost profesor universitar asociat la Universitatea de Nord Baia Mare, Facultatea de Litere, susținând cursul și seminarul „*Cultură și civilizație europeană. Grupuri și relații etnice*”.

Ștefan Mariș a fost timp de aproape douăzeci de ani redactorul-șef al publicației „Memoria Ethnologica”, revista cu caracter științific a instituției.

Ștefan Mariș a fost fondatorul și directorul Editurii Ethnologica, în care a publicat un număr impresionant de titluri de lucrări științifice, dar și de lingvistică, istorie, literatură, artă populară etc. În cadrul activității editoriale a redactat în jur de 40 de volume.

Ștefan Mariș a fost un bun propagator al culturii noastre populare peste granițele țării. A fost co-organizator al Conferinței Internaționale de Studii Interculturale și Comparatism „Spații culturale și fond arhaic”, Baia Mare, Ediția I-a, 2008, Ediția a II-a, 2010.

Ca director al instituției amintite, Ștefan Mariș a desfășurat o activitate susținută, sprijinind toate manifestările din programul de activitate. Ne amintim de vremurile când ni s-au intersectat cărările spirituale la festivalurile „*Alină-te, dor, alină!*”, la mai multe ediții, de la Cicârlău, apoi la „*Târgul cepelor*”, de la Asuaju de Jos, „*Festivalul Cântecului, jocului și portului popular din Chioar*”, Satulung, la „*Horea cu noduri*” de la Târgu Lăpuș, la „*Festivalul Nunților*” și „*Festivalul viorii la sate*”, de la Vadu Izei, „*Festivalul Obiceiurilor și Datinilor de iarnă*” de la Sighetu Marmăției.

A fost conducător al campaniilor de cercetare de teren, în colaborare cu cadre universitare de la Universitatea de Nord Baia Mare, ceea ce ne dovedește caracterul lui colaborativ cu instituțiile de învățământ și culturale din municipiul Baia Mare.

Ca profesionist, prin activitatea sa susținută și bogată s-a dovedit foarte pasionat și activ și prin elaborarea de lucrări științifice, studii, conferințe locale și internaționale și multe articole publicate.

Dintre lucrările în volume amintim:

„*Death: Significance Andrites*”, Editura Ethnologica, 2017,

„*Thanatos – Câteva semnificații și ritualuri*”, Editura Ethnologica, 2015,

„*Finitudine și imortalitate în filosofia occidentală*”, Editura Universității de Nord, Baia Mare, 2011. Este lucrarea lui Ștefan Mariș de doctorat susținută în anul 2010, la Universitatea de Nord. Este co-autor al volumului „*Cultural spaces archaic Background*”, Editura Ethnologica, Baia Mare, 2011.

Ștefan Mariș a publicat un număr impresionant de **studii și articole în publicații periodice**, dintre care amintim:

„*Comunicarea: Reper antropologic al ființei umane*”, în: Memoria Ethnologica, an XVII, nr. 64-65, iulie-decembrie 2017;

„*Religia în contextul globalizării, între secularism și fundamentalism*”, în: Memoria Ethnologica, an XVII, nr. 62-63, ianuarie-iulie 2017;

„*Raportarea la univers – De la știință la revelațiile mistice*”, în: Memoria Ethnologica, an XVI, nr. 60-61, iulie-decembrie 2016;

„*Dialogul cu celălalt – De la închistare la autodezvăluire*”, în: Memoria Ethnologica, an XVI, nr. 58-59, ianuarie-iulie 2016;

„*Raportarea postmodernă la problema similitudinii*”, în: Memoria Ethnologica, an XV, nr. 56-57, iulie- decembrie 2015;

„*Angoasa – De la boala de moarte la revelația mistică*”, în: Memoria Ethnologica, an XV, nr. 54-55, ianuarie-iunie 2015;

„*Timpul mitic în folclorul românesc*”, în: Memoria Ethnologica, an XIV, nr. 52-53, iulie-decembrie 2014;

„*Între Eros și Thanatos: De la agresivitate la distructivitate*”, în: Memoria Ethnologica, an XIV, nr. 50-51, ianuarie-iunie 2014;

„*Claude Levi-Strauss și reconstrucția antropologiei*”, în: Memoria Ethnologica, an XIII, nr. 48-49, iulie-decembrie 2013;

„*Lamarks of Urban Ethnology*”, în: Memoria Ethnologica, an XIII, nr. 46-47, ianuarie-iunie 2013;

„*Atitudini față de moarte în comunitățile tradiționale din Maramureș*”, în: Memoria Ethnologica, an XII, nr. 44-45, iulie-decembrie 2012;

„*Nunta la românii din Maramureș: perspectiva antropologică*”, în: Memoria Ethnologica, an XII, nr.42-43, ianuarie-iunie 2012;

„*The Funerary Song: Ritual Expression and Communication*”, în: Memoria Ethnologica, an XI, nr. 40-41, iulie decembrie 2011;

„*The funerary rhymes in Maramureș*”, în: Memoria Ethnologica, an XI, nr. 38-39, ianuarie-iunie 2011;

„*Timpul mitic în gândirea arhaică*”, în: Memoria Ethnologica, an X, nr. 36-37, iulie-decembrie 2010;

„*Moartea între numinos și ritual*”, în: Memoria Ethnologica, an X, nr. 34-35, ianuarie-iunie 2010;

„*Ritualul funerar din Maramureș - O perspectivă hermeneutică*”, în: Memoria Ethnologica, an IX, nr. 30-31, ianuarie-iunie 2009;

„*Lumea de dincolo, între faimă și fascinație*”, în: Memoria Ethnologica, an IX, nr. 32-33, iulie-decembrie 2009.

„*Elemente de ritual în ceremonialul nunții*”, în: volumul „Interferențe interculturale pe Valea Tisei”, Baia Mare, Editura Universității de Nord, Editura Ethnologica, 2008.

„*Imaginarul morții, ființa întru moarte*”, în: Buletin științific, Fascicola: filosofie, teologie, arte, seria A, volumul XVI-XVII, Universitatea de Nord, Facultatea de Litere, Baia Mare, 2008;

„*Elemente simbolice în ritualul funerar din Cupșeni, Maramureș*” în: Memoria ethnologica, an VIII, nr. 28-29, iulie-decembrie 2008;

„*Fata Pădurii și Omul Noptii*”, în: Memoria Ethnologica, an VII, nr. 21-22-23, ianuarie-iunie 2007;

„*Simbolul crucii în perioada creștină*”, în: Memoria Ethnologica, an VI, nr. 20, iulie-decembrie 2006;

„*Cântarea morților*”, în: Memoria Ethnologica, an III, nr. 8-9, iulie-decembrie 2003;

„*Câteva aspecte ale antropologiei religiei*”, în: Memoria Ethnologica, nr. 66-67, ianuarie-iunie 2018.

Studii publicate în manifestările științifice internaționale:

„*Bocetul în ritualul funerar din zonele județului Maramureș*”, în: Institutul Arhiva de Folclor a Academiei Române, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2012.

„*The dynamyc logic of the contradictory: a Matris of Ștefan Lupescu's Thinking*”, în: volumul „Knowledge an action within the knowledge Based society, Editura Institutului European, Iași, 2011.

„*Atitudini față de moarte în comunitățile tradiționale din Maramureș*”, în: The International Conference of Intercultural Studies an comparativism cultural spaces, and arhaic foundations, Ediția a II-a, 16-18 septembrie 2010, Editura Universității de Nord, Editura Ethnologica, Baia Mare, 2011;

„*Conotații simbolice în ritualul funerar din Maramureș*”, în: Lucrările celui de-al XII-lea Simpozion International de Dialectologie, vol. II, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2009;

„*Crucea, vechi simbol al perioadei precreștine*”, în volumul celei de-a V-a Conferințe Internaționale „Lecturi kaindliene”, volumul II, Editura Prut, Cernăuți, 2008.

„*Symbolismul metafizic al crucii*”, în: volumul Conferințe Internaționale „Creanga bucovineană”, Universitatea Iurii Pedcovici, Editura Ceremuș, Cernauți, Ucraina, 2007.

Conferințe Naționale frecventate:

„*Cercetările lui Dumitru Pop în zonele nord-estice*”, la: Conferința „*Mentori și discipoli*”: 85 de ani de la nașterea prof. Dumitru Pop (1926-2006), Cluj-Napoca, Universitatea Babeș-Bolyai, Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române”, CJCPCT Maramureș, Revista „Memoria Ethnologica”, Universitatea de Nord, Baia Mare, 16 martie 2012.

„*Existențialistii și problema morții*”, The International Conference, *Experience*,

Explanation”, în *Knowledge Society*, la Universitatea de Nord Baia Mare, organizată de Filiala Iași a Academiei Române, Institutul de Cercetări Economice și Sociale Gh. Zane și Universitatea de Nord Baia Mare, 14-17 martie 2013.

„*Relativitatea complexă: utopie sau o nouă paradigmă științifică*” – The third international anniversary conference Utopias and dystopias of today and of yore. Universitatea de Nord Baia Mare, 20-23 october 2011;

„*Atitudini față de moarte în comunitățile tradiționale din Maramureș*”, Conferința Internațională „Spații culturale și fond arhaic”, Ediția a II-a, 16-18 septembrie 2010, Universitatea de Nord Baia Mare;

„*Conotații simbolice în ritualul funerar din Maramureș*”, al XIII-lea Simpozion Internațional de Dialectologie, organizat de Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca și Universitatea de Nord Baia Mare, 19-21 septembrie 2008.

„*Crucea, vechi simbol al perioadei precreștine*”, a V-a Conferință Internațională „Lecturi kaindliene”, Universitatea Națională din Cernăuți, organizată de Universitatea Iurii Petkoviici, Societatea Etnografică Bucovineană, Centrul Bucovinean de Cercetări Arheologice.

„*Imaginarul creștin în ceremonialul funebru din Maramureș*”, Conferința Internațională „Spații culturale și fond arhaic”, organizată de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Maramureș și Universitatea de Nord Baia Mare, Facultatea de Litere, Baia Mare, 8-10 mai 2008.

„*Simbolismul metafizic al crucii*”, Conferința Internațională de Studii Etnologice „Creanga bucovineană”, organizată de Universitatea Națională Iurii Petkoviici, Cernăuți, Ucraina, 2007.

„*Repere în definirea Patrimoniului Cultural Imaterial*” – Conferința Internațională: „Micul patrimoniu fragil”, organizată de Consiliul Local Baia Mare, Universitatea de Nord Baia Mare , 5-6 aprilie 2008.

Analizând lucrările, studiile, articolele publicate și conferințele susținute ajungem la concluzia că Ștefan Mariș a fost un cercetător modern, complex, dotat cu o pregătire temeinică, care i-a facilitat cercetarea problemelor abordate, nu numai din perspectivă etnologică, ci și istorică, sociologică, filosofică. Este și un subtil hermeneut.

Ștefan Mariș a fost o prezență constantă în cultura maramureșeană, participând la evenimente culturale axate pe etnografie și folclor, expoziții multe vernisate de el însuși, precum și la simpozioane, conferințe naționale și internaționale. Prin conferințele internaționale Ștefan Mariș a depus strădanii pentru propagarea culturii și a patrimoniului folcloric pe mai multe meridiane ale lumii.

Surse bibliografice:

Bilțiu, Pamfil, Ștefan Mariș s-a stins din viață (Manuscris).

Ghilezan, Aurel, Oameni de seamă ai Maramureșului Voievodal, vol. IV, Vișeu de Sus, 2023.

Revista „Memoria Ethnologica”, Baia Mare, 2002 – 2021.